

Posudek na bakalářskou práci Kateřiny Ungrové:
Rodičovské investice u hrabošů s různým reprodukčním systémem

Předkládaná práce obsahuje 23 stránek textu, dále 8 stránek literatury s 87 literárními prameny a 12 stránek příloh s tabulkami a obrázky. Cílem studie bylo slovy autorky: 1) vymezit parametry pro mezidruhová srovnání rodičovského chování, 2) doplnit matici socio-ekologických a ontogenetických parametrů z literatury a 3) ověřit ontogenetické parametry *M. guentheri* na zvířatech z chovu. Hraboši jsou velmi vděčným objektem pro diplomové práce. Jsou v našich podmínkách dobře chovatelní, sledovatelní, a ačkoliv morfologicky velmi podobní, jednotlivé druhy se výrazně liší v behaviorálních parametrech. Školitelka již delší dobu využívá těchto předností a jsou získávány zajímavé původní poznatky. Také tato studie není výjimkou. Zaměřila se na korelace mezi parametry sociálních a reprodukčních systémů, přičemž hlavní pozornost byla věnována rodičovské a především pak otcovské investici. Text práce je vybudován na velkém množství literárních údajů, které jsou účelně a se znalostí věci používány, přičemž text je většinou dobře srozumitelný. Práce je doplněna maticí znaků získaných při literární rešerši a vlastním zpracováním materiálu z postnatálního vývoje hraboše Güntherova. Tyto údaje měly posloužit k lepšímu proniknutí do problematiky a jako substrát pro další programově navazující studie, jak naznačuje sama autorka. Vedle těchto veskrze pozitivních rysů studie jsem nicméně objevil i několik diskutabilních míst a nejasností, které by měly být vysvětleny:

1) K formálním nedostatkům

kurzivou psát pouze rodové a druhové názvy, rozhodnout se pro určité pojetí systému a to pak konzistentně dodržovat – Arvicolinae a Cricetidae (str. 5) x Muridae (str. 2), v českém textu by mělo být uvedeno „např.“ a nikoliv „e.g.“ (str. 2), správně psáno je Caviidae (str. 6 dole), *Microtus brandti* – správně hraboš sýslí (str. 8), po zkratce rodového jména by mělo následovat druhové jméno s malým písmenem (str. 15), ...Pokud je nedostatek surovin – lépe zdrojů (str. 16), „Pokud si může vybrat, dává přednost rostlinám.“ – lépe - je striktní herbivor.

2) Str. 8 dole – není jasná formulace „Byla však zjištěna možná souvislost reprodukční strategie druhu s otcovskou péčí, kterou však nelze s jistotou potvrdit.“

3) Str. 9 nahoře – porovnávání pomocí procent je velmi nejisté (co je a co není rozdíl), když není uváděna variabilita.

4) Str. 12 dole - Jak spolu koreluje nevhodné podmínky tedy nedostatek zdrojů a přátelštější chování? Neměly by uvedené podmínky naopak zvyšovat kompetici a agresivitu?

5) Str. 19 nahoře – podle publikace „České názvy živočichů (Anděra 1999) jedná se o hraboše Güntherova a nikoliv o hraboše levantského, není zde uveden ani jako synonymum.

6) Str. 21 a 22 - tabulky ukazují spíše na zcela jiný druh. Na základě čeho se autorka rozhodovala?

7) Str. 22 - není jasné, kde bere autorka jistotu, že izraelský autor studoval *M. hartingi*, když studoval izraelské populace a nikoliv bulharské a turecké. Naopak v této diplomce je možné, že byl studován *M. hartingi*, a nikoliv *M. guentheri*. Determinace měla být principiálně řešena genetickou cestou.

8) Str. 23 - monopolizace samice může snížit kompetici spermií, a promiskuita nemusí být úspěšnější při vysoké kompetici spermií.

Uvedené poznámky a námítky ale úroveň bakalářské práce kolegyně Kateřiny Ungrové příliš nesnižují. Tato studie prezentuje zajímavé vhledy do rozporů mezi sociálním a reprodukčním systémem a do role samců u hrabošů. Tyto myšlenky by měly být publikovány po doplnění a upřesnění materiálu. Domnívám se proto, že práce splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci a doporučuji ji k obhajobě.

V Č. Budějovicích 15. 5. 2011

doc. RNDr. F. Sedláček, CSc.